

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Departementet
Afdelingen for Grundskoler

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr.: 20453044

10. marts 2020
Sags nr.:19/20179

Dansk Center for Undervisningsmiljø

I det følgende beskrives Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) opgaver som fastsat i undervisningsmiljøloven, centerets aktiviteter samt økonomiske ramme.

Indledende

Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) er en uafhængig statslig institution med en egen bestyrelse og lovgrundlag. DCUM er beliggende i Randers.

Centrets bestyrelse på i alt 15 medlemmer har ansvaret for den overordnede ledelse af centret og fastlægger centrets virksomhed. Bestyrelsen besikkes af børne- og undervisningsministeren.

Centret fungerer i sin virksomhed uafhængigt af børne- og undervisningsministeren. DCUM er underlagt Børne- og Undervisningsministeriets departements overordnede tilsyns- og styringsansvar på ministerområdet, og der udarbejdes en årlig mål- og resultatplan mellem ministeriet og DCUM.

Centerets opgaver

DCUM's opgaver er fastlagt i § 2 i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø (undervisningsmiljøloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 316 af 5. april 2017, hvoraf følgende fremgår:

§ 2. Dansk Center for Undervisningsmiljø oprettes som en statslig institution, der har til formål at medvirke til at sikre og udvikle et godt undervisningsmiljø i Danmark, herunder til at yde vejledning og rådgivning til elever og studerende samt uddannelsessteder og myndigheder i undervisningsmiljøspørgsmål.

Sik. 2. Centret samler og systematiserer viden om regler og praksis af betydning for undervisningsmiljøet og stiller den indsamlede viden til rådighed for offentligheden.

Stk. 3. Centret er forum for dialog om og udvikling af et godt undervisningsmiljø i Danmark og kan tage initiativer med hensyn til ethvert spørgsmål, som det finder af betydning for undervisningsmiljøet, og udtale sig herom over for den myndighed, hvorunder det overordnede ansvar for spørgsmålet hører. Centret kan beskæftige sig med de tilsvarende spørgsmål vedrørende sikkerhed og sundhed for børn i dagtilbud, jf. lov om social service.

Stk. 4. Centret afgiver hvert år en beretning om sit arbejde. Beretningen skal indeholde centrets vurderinger af udviklingen inden for undervisningsmiljøområdet og om de ændringer, som det finder ønskelige. Beretningen sendes til ministrene for de undervisningsområder, der er omfattet af beretningen. Centret offentliggør samtidig beretningen.

Ved lov nr. 311 af 4. april 2017 blev Undervisningsmiljøloven ændret, hvorefter der bl.a. blev indsat en tilsynsbestemmelse (§ 7 e), som i hovedtræk indebærer følgende:

Tilsynet omfatter følgende kapitler i undervisningsmiljøloven:

- Kapitel 1 (om ”Generelle rettigheder og pligter”, dvs. elevers/studerendes undervisningsmiljø i almindelighed, fx indeklima, trivsel)
- Kapitel 1 a (om ”Pligt til tiltag mod problemer med det psykiske undervisningsmiljø”, dvs. mobning, gælder kun grundskoler og ungdomsuddannelser).
- Kapitel 3 (”Deltagelse i uddannelsesstedets sikkerhedsarbejde”, dvs. uddannelsesstedets arbejde med at inddrage elever og studerende i uddannelsesstedets arbejdsmiljøarbejde)
- Kapitel 4 (”Undervisningsmiljøvurdering”, dvs. uddannelsesstedets arbejde med uddannelsesstedets undervisningsmiljømæssige forhold).

DCUM's tilsyn er udelukkende baseret på et skriftligt grundlag (”skrivebordstilsyn”), som omfatter:

- Behandling af de indkomne klager.
- Iværksætte forskellige tilsyn med lovens overholdelse fx i form af stikprøvekontrol af kvaliteten af uddannelsesstedernes antimobbestrategier eller undervisningsmiljøvurderinger eller ved tilsyn med, om de er offentliggjort på uddannelsesstedets hjemmeside.
- Forskellige undersøgelser af, hvordan eleverne har oplevet deres inddragelse i arbejdet og den efterfølgende information om de fastsatte planer og strategier.

Finder DCUM, at der er grove eller gentagne overtrædelser af loven, kan centret henstille til Børne- og Undervisningsministeriet, at der tages initiativ til eventuelle lovændringer eller udsendes hyrdebrev til uddannelsesstederne om forståelsen af loven.

DCUM's tilsyn med undervisningsmiljølovens overholdelse forløber sideløbende med øvrige tilsyn med uddannelsesstedernes undervisning m.v., som er reguleret i anden lovgivning.

Aktiviteter

DCUM laver hvert år en årsrapport, der samler op på årets aktiviteter. Årsrapporten for 2019 er ikke offentliggjort endnu, så informationerne i dette afsnit stammer fra årsrapporten for 2018.

I 2018 var der særligt tre aktiviteter, som DCUM beskæftigede sig med:

- Videnscenter, som yder rådgivning og vejledning til elever, studerende og fagprofessionelle, samt uddannelsessteder, dagtilbud og myndigheder i spørgsmål om undervisningsmiljø og børnemiljø. Videnscenteret udgør ca. 70 pct. af DCUM's aktiviteter.
- Tilsynsmyndighed for undervisningsmiljølovens område og har ført tilsyn med undervisningsmiljøet på landet uddannelsesinstitutioner. Tilsynet udgør ca. 10% af DCUM's aktiviteter.
- National klageadgang i mobbesager. Siden august 2017 har DCUM varetaget Den Nationale Klageinstans mod Mobning, der er etableret som udøvende myndighed ved ændring af undervisningsmiljøloven i 2017. Elever og forældre har adgang til at klage til Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM), hvis uddannelsesstedet ikke har en antimobbestrategi eller ved manglende eller utilstrækkelig reaktion ved konkrete tilfælde af problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning eller lignende. I første omgang skal skolens øverste instans se på klagen og vurdere, om den er enig i skolelederens håndtering. Giver kommunalbestyrelsen/institutionsbestyrelsen ikke klageren fuldt ud medhold, kan klagen sendes videre til behandling i DCUM. DCUM vil herefter kunne udstede et påbud om at opfylde en handlepligt inden for en rimelig frist. Klageinstansen er sammen med de øvrige antimobbestemmelser (antimobbestrategi, handleplan og tilsyn) ved at blive evalueret. Folketinget modtager en redegørelse i indeværende samling. Den Nationale Klageinstans mod Mobning udgør ca. 20% af DCUM's aktiviteter.

Økonomi

DCUM's finanslovsbevilling er på 11 mio. kr. i 2020. Dertil har DCUM mulighed for at bedrive indtægtsdækket- og tilskudsfinansieret virksomhed. DCUM beskæftiger ca. 19 årsværk.

DCUM's bevilling på FL 2020 fremgår af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1. Udviklingen i DCUM's nettoudgiftsbevilling FL 2020				
(mio. kr. 2020 pl)	2020	2021	2022	2023
Nettoudgiftsbevilling	11,0	10,8	10,6	10,3
Årsværk	19	19	19	18